

**JONGGIDSSEN, JONGVERKENNERS
EN SCHEEPSMAKKERS**

JONGGIDSSEN, JONGVERKENNERS EN SCHEEPSMAKKERS

Je wordt leid(st)er bij de jonggivers, maar je hebt geen enkele ervaring met die leeftijdsgroep? Of je zit op een takraad en de inspiratie is ver te zoeken? Of misschien wil je gewoon algemeen meer weten over de takwerking bij jonggivers? Voor al die situaties (en uiteraard nog vele andere) zijn deze pagina's een aanzet.

Het is geen kant-en-klare handleiding, eerder een soort leidraad of houvast. Je vindt hier enkele momenten die belangrijk zijn in een jonggiverjaar, met bijhorende – uiteraard fantastische – ideetjes. En voor de meerwaardezoekers verwijzen we achteraan naar enkele boeken, brochures en publicaties. Hopelijk kan deze takraadmap je bijstaan tijdens de voorbereidingen in je takploeg. Bovenal willen we je veel zin doen krijgen om op verkenning te gaan met je jonggivertak!

HELEMAAL ANDERS

Meisje of jongen, eerste- of derdejaars, al dan niet in de puberteit en/of op zoek naar een imago,... Een definitie van 'de jonggiver' is moeilijk te vinden. Toch enkele dingen op een rijtje.

Een derdejaars welp of kabouter wordt eerstejaars jonggiver en is plots weer de jongste. Hij of zij komt terecht bij meisjes en jongens die een of twee jaar ouder zijn. Een kloof met duidelijke verschillen in hun leefwereld en interesses. Het is aan jou als leid(st)er om zowel die speelse eerstejaars hun momenten te gunnen als je derdejaars de mogelijkheid te bieden om verantwoordelijkheid op te nemen. Maar ook onderling moeten ze elkaar dingen gunnen. Ze moeten elkaar verdragen: derdejaars houden rekening met het drukke gespeel, en eerstejaars moeten kunnen begrijpen dat je niet altijd kan voetballen en dat andere jonggivers ook graag eens rustig babbelen. Omgaan met die verschillen is een van de uitdagingen van de driejaarswerking.

Commentaar geven? Graag!

Jonggivers zijn kritisch: activiteiten vinden ze dikwijls maar niks. Of is het juist verplicht om als jongere tegen alles te zijn? Ze uiten niet hun eigen mening, maar die van een groep, als een soort machtsvertoon tegen de leiding. Maar een

aantrekkelijke activiteit zal meestal geen probleem opleveren.

Het is niet omdat jonggivers niet snel een eigen mening geven, dat ze die niet hebben. Als leiding kan je proberen om in een soort vertrouwensrol te kruipen, zodat je jonggivers gemakkelijker naar je toe komen met hun eigen zegje. En dan is het aan jou om daar iets mee te doen.

Een jonggiver wil zelfstandig zijn, liefst zonder leiding in de buurt. Hij wil zijn verantwoordelijkheid wel opnemen, maar kan het vaak nog niet aan. Denk maar aan de vergadering die door de derdejaars wordt georganiseerd, waar ze voor één keer en plots leiding mogen zijn. Een kleinere groep zoals een patrouille is ideaal om de eerste stappen te zetten in die zelfstandigheid. De tweede- en derdejaars kennen het reilen en zeilen bovendien al een beetje, waardoor ze sneller aan de kar zullen trekken.

De start van een nieuw scouts- en gidsenjaar

Vooraf bij eerstejaars is een **kennismaking** met de leiding en leden belangrijk, maar ook met de jonggivertak zelf. Om ervoor te zorgen dat ze zich thuis voelen in de tak, kan je wat extra aandacht aan hen besteden. Eerder kwam het verschil tussen de oudsten en jongsten al aan bod bij leefwereld, hier krijg je dus al zeker de opdracht om daar de nodige aandacht aan te schenken.

Afspraken maken is niet onbelangrijk. Dat begint binnen je leidingsploeg en doe je het best nog voor de start van het scouts- en gidsenjaar, zodat er over eenvoudige dingen geen verwarring kan ontstaan. Bespreek enkel de meest courante afspraken, om te vermijden dat je met een dik wetboek eindigt.

Naast de afspraken is een **jaarplanning** een handige leidraad. En bekijk dat zeker niet alleen van de praktische kant, ga gerust voor dat ietsje meer. Wanneer ga je op weekend, welke activiteiten wil je doen, wat wil je de jonggivers bijbrengen, waar leg je de focus, is er een rode draad,...?

JORIS BULCKENS

TAKWERKING

Inspraak: jonggivers zetten mee de koers uit

Tijdens inspraak- en evaluatiemomenten krijgen de jonggivers de kans om hun mening te uiten en voorstellen te doen. Organiseer een derdejaarsmoment of een jonggiveraad, maar luister ook tijdens informele momenten naar je jonggivers. Als je er dan ook nog iets mee doet, voelen ze dat er naar hen geluisterd wordt. Meestal gaan ze dan ook meer geneigd zijn om naar jou te luisteren.

Afspraken maak je ook samen met je leden. Dan zullen ze zich er gemakkelijker aan houden. Let erop dat je als hele takleidingsploeg achter deze afspraken kan staan. Denk zeker op voorhand met je leidingsploeg eens na over wat je wil bereiken. Zorg dat iedereen ook goed weet wat de afspraken zijn, zo kunnen er geen misverstanden ontstaan.

Patrouillewerking

Een maand na de start van het nieuwe jaar kent iedereen elkaar al wat beter en is de tijd rijp om patrouilles te vormen. Geef de jonggivers inspraak bij de samenstelling van de patrouilles. Zo zullen ze zich gemakkelijker thuis voelen in die patrouille en dat kan de werking enkel ten

goede komen. Als er een voorstel is, geef je alle jonggivers de kans om op het voorstel te reageren. Geef hen bijvoorbeeld een week bedenktijd en stel dan je patrouilles definitief samen.

De bedoeling van patrouillewerking is dat jonggivers in een groepje van zes tot acht jonggivers leren samenwerken en omgaan met elkaar. Een patrouille wordt geleid door de derdejaars. Op die manier leren ze verantwoordelijkheid dragen en worden ze (hopelijk) gangmakers voor hun patrouille. Hierin kunnen ze best wat ondersteuning gebruiken van de leiding.

Eens de patrouilles gevormd zijn is het tijd voor een patrouilleactiviteit. Daarmee geef je de patrouilles de kans een activiteit voor zichzelf voor te bereiden. Om er een heuse voltrefter van te maken, is begeleiding noodzakelijk. Je leden zijn het immers niet gewoon om een vergadering in elkaar te boksen. Geef ze dan ook voldoende tijd en wat extra impulsen om te vermijden dat het weer een middagje film met veel chips en cola wordt. Sommige activiteiten die met je hele tak niet mogelijk zijn, zijn dat misschien nu wel.

Een andere mogelijkheid is natuurlijk de derdejaarsvergadering: de derdejaars mogen leid(st)ertje spelen en bereiden dus de vergadering voor!

Technieken: iets voor jonggivers?

Een paar weken na de start van het nieuwe scoutsjaar is het perfecte moment aangebroken om je jonggivers technieken aan te leren. Bekijk als leiding het begrip 'technieken' zo ruim mogelijk. Behalve de knopen, het sjoorren, het kaartlezen en EHBO zijn er ook nog knutselvaardigheden, fietsbanden plakken, koken op houtvuur,...

Het belangrijkste is om spelenderwijs met technieken bezig te zijn. Daag hen uit, oefen knopen met superdikke touwen, verwerk het in opdrachtjes, ... Prikkel hen. Dat kan al eens anders zijn voor een derdejaars als voor een eerstejaars, en dus kan je ook hier de ervaring van je derdejaars gebruiken. Betrek hen erbij, om zo hun kennis en ervaring uit te spreiden naar de jongere leden van je tak.

Belofte

Na een periode van kennismaking breekt voor elke jonggiver het moment aan om voor zichzelf of ten opzichte van de hele groep een belofte uit te spreken. Hij of zij belooft zich te houden aan de regels en afspraken van de groep. Andersom belooft de groep hem of haar hierin te helpen. Een belofte moet iets persoonlijks zijn. De jonggiver vertelt zelf hoe hij of zij denkt een steentje te kunnen bijdragen aan een goede groeps sfeer waarin iedereen zich thuis voelt.

Het is niet de bedoeling dat jonggivers, zoals bij totemisatie, proeven afleggen.

Enkele symbolen en rituelen die kunnen gebruikt worden, zijn de jonggiverwet, het beloftelied, het beloftekenteken, de groet, de vlag en het beloftemoment. Voor velen is het een plechtig moment. Zorg ervoor dat de jonggivers begrijpen wat ze aan het doen zijn en niet enkel

de jonggiverwet en het beloftelied uit hun hoofd leren. Een leuke inkleding kan wonderen doen om het magische van dit moment te laten naderen. Het is ook erg belangrijk dat je opvolgt wat je jonggivers beloofd hebben.

Kamp

Kamperen is de mooiste zomersport... Dat klopt, maar een kamp in elkaar boksen voor of met een bende jonggivers vraagt best een hoop voorbereiding. Wees hier grondig in, maar durf op kamp ook af te wijken. De kunst is om een evenwicht te vinden tussen inspannende activiteiten, zoals een tweedaagse, en ontspannende activiteiten, zoals een kookwedstrijd, zodat er een evenwichtige spreiding is over de hele kampperiode. Je kan ook je jonggivers een deel van het kamp laten voorbereiden.

Totemisatie

In onze scouts- en gidsenwerking is het begrip totemisatie alom bekend, maar welke inhoud geven we er aan? Laat ons ervan uitgaan dat totemisatie met zoveel groepsgebonden tradities verweven is dat een allesomvattende omschrijving moeilijk te geven is. Een totem belooft de persoon voor zijn inzet en engagement voor de groep. Het daagt hem/haar uit om zo verder te doen of kleine dingen bij te sturen.

In onze scouts- en gidsenwerking kiezen we liever niet voor zware fysieke inspanningen maar eerder voor het groepsproces. Wij geven onze jonggivers een dieren naam op basis van zijn of haar persoonlijke karaktereigenschappen, niet op basis van uiterlijke kenmerken.

Doordat de totemisatie zelf een sfeervol moment is waarbij wat mystiek hoort, creëren we een unieke sfeer die de groep een gevoel van samenhang bezorgt.

→ MEER WETEN?

Hier vind je een selectie van 'warm aanbevolen' lectuur en informatiebronnen. Die en nog veel andere zijn te verkrijgen in de Hopper winkel.

Breedbeeld sproeten

Het takhandboek voor leiding van jonggidsen, jongverkenneren en scheepsmakkers.

Onthaalbrochure

Brochure voor nieuwe leiding van jonggidsen, jongverkenneren en scheepsmakkers.

Het achtste vuur

Totemisatiemap.

Buitenboek (verwacht: voorjaar 2010)

Alles over technieken.

Tochtenboek (Chiro)

Alles over tocht en tochttechnieken.

Spellonken

Brochure vol spelimpulsen.

Speel op veilig

Brochure voor veilig scouts- en gidsenwerk.

Veilig gedropt

Hoe veilig op dropping?

Loslopend wild deel 1 & 2 (Steunpunt Jeugd)

Twee boeken over kamperen en alles wat er mee samenhangt.

Scoutswoord? Erewoord!

Publicatie over beloftewerking.

Over&Weer

Het tijdschrift van Scouts en Gidsen Vlaanderen voor alle leiding en jins.

Website

Surfen, snuffelen, verdiepen, downloaden,... op www.scoutsengidsenvlaanderen.be.

Lopend vuur

Een doeboekje voor jonggidsen, jongverkenneren en scheepsmakkers over kamperen en openluchtlevens.

Krak? Boem!

Tijdschrift voor alle leden van Scouts en Gidsen Vlaanderen.

Krakboem.be, website voor alle leden van Scouts en Gidsen Vlaanderen (verwacht: voorjaar 2010).

→ NOG MEER WETEN?

Het commissariaat Jonggidsen, Jongverkenneren, Scheepsmakkers is een ploeg vrijwilligers, leiders en leidsters uit alle hoeken van Vlaanderen, die zich op verbondsniveau bezighoudt met alles wat met jonggivers te maken heeft. Heb je vragen over onze takwerking, aarzel dan vooral niet om ons te contacteren!

Als commissariaat schreven we het takhandboek, verzorgen we het aanbod op Herfstontmoeting, trekken we met leuke werkwinkels of methodieken naar gouwen en districten, schrijven we om de zoveel weken een artikel in Over&Weer en organiseren we een weekendje vorming voor jonggiverbegeleiding, om zo maar een paar dingen te noemen.

Daarvoor zijn we steeds op zoek naar mensen die onze ploeg af en toe een handje toesteken. Zie je het wel zitten om onze ploeg bij gelegenheid te versterken? Of heb je wel zin om in onze ploeg te stappen? Graag een seintje aan

Commissariaat jonggidsen, jongverkenneren en scheepsmakkers

Lange Kievitstraat 74 • 2018 Antwerpen
03 231 16 20

jonggivers@scoutsengidsenvlaanderen.be
www.scoutsengidsenvlaanderen.be/jonggivers